

مدیریت و اثرات انسان بر محیط زیست (دریا)

فرید ناززاده

کارشناس ارشد مدیریت ۴۵۶

محمد عبدالهی

کارشناس ارشد اکولوژی دریا

سرشناسه	نادرزاده، فرید، ۱۳۶۵-
عنوان و نام پدیدآور	مدیریت و اثرات انسان بر محیط زیست (دریا) / فرید نادرزاده، محمد عبدالحی.
مشخصات نشر	تهران، موسسه اندیشه کامیاب ایرانیان ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۱۴۹ ص. : مصور.
شابک	۳-۵۶-۸۶۴۶-۶۰۰-۹۷۸-۱۵۰۰۰: ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه: ص. (۱۴۵) - ۱۴۹.
موضوع	زیست شناسی دریایی
موضوع	Marine biology
موضوع	طبیعت - اثر انسان
موضوع	Nature - Effect of human beings on
موضوع	اقیانوس ها و دریاها - جنبه های زیست محیطی
موضوع	Ocean—Environmental aspects
شناسه افزوده	عبدالحی، محمد، ۱۳۴۶ -
رده بندی کنگره	QH۹۱/ن۲۰۱۳۰۷
رده بندی دیویی	۱۷۷
شماره کتابشناسی ملی	۴۹۶۰۵۹۱

عنوان کتاب	مدیریت و اثرات انسان بر محیط زیست (دریا)
ناشر	موسسه فرهنگی انتشارات اندیشه کامیاب ایرانیان
دفتر انتشارات	تهران - خ انقلاب - پوچ کامیاب - خ نور محمدی - پلاک ۳۷ - واحد ۱۲ - ۷۷۶۴۱۰۸۹
مؤلف	فرید نادر زاده
ویراستار	محبوبه رضا علی، عباس کسایی پور
مدیر تولید	موسسه آموزشی خوارزمی
صفحه آرا	الهام کسایی پور
طراح جلد	محمد حدادزاده
شمارگان	۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ	اول، ۱۳۹۶
چاپ و صحافی	موسسه آموزشی خوارزمی
ناظر چاپ	پژمان عباد، پیمان عباد
قیمت	۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۳-۵۶-۸۶۴۶-۶۰۰-۹۷۸
 ISBN:978-600-8646-56-3

حدود سه و نیم میلیارد سال پیش اولین آثار حیات روی کره زمین در اقیانوس ها نمود پیدا کرد. این توده عظیم آبی که حدود سه چهارم سطح زمین را می پوشاند در بردارنده بزرگترین و متنوع ترین تنوع زیستی در سطح زمین و یا به عبارتی در سطح سیارات منظومه شمسی است. از بدو پیدایش انسان بر روی کره زمین انسانها با محیط های آبی آشنا شده و ارتباط تنگاتنگی با اقیانوسها و دریاها برقرار کردند ولی با گذشت هزاران سال از این آشنایی هنوز اطلاعات چندانی از جهان زیر آب در دسترس بشر قرار نگرفته است، در حالیکه هر ساله مطالعات و اکتشافات زیادی در حوزه علوم دریایی در مراکز علمی و تحقیقاتی مختلف در سراسر کشورهای دنیا صورت می گیرد بازهم سوالات بی جواب زیادی از دنیای زیر آب بدون پاسخ مانده است و با هر کشفی سوالی به سوالات دیگر افزوده می شود. این پیچیدگی منحصر بفرد و رمزآلود جهان زیر آب باعث شده تا کشورها بیشتر از گذشته نسبت به مطالعه محیط های دریایی و کشف حقایق مربوط به آنها و ارزش و اهمیت این محیط حساسیت بخور داده و مطالعات گسترده تر و دقیق تری را در برنامه های آینده مراکز تحقیقاتی خود جای دهند. بطوریکه در سالها در نقاط مختلف دنیا نمایشگاه ها و مراکز تفریحی زیادی جهت آشنایی مردم با دریای ما می شود و رشته ها و گرایش های بسیاری در دانشگاه ها و مراکز معتبر علمی دنیا بکار گرفته شده و شناسایی هر چه بهتر دانشجویان و علاقه مندان به محیط های دریایی با هدف شناسایی اثرات انسان بر این محیط حساس و شکننده و شناسایی باز خورد این اثرات در زندگی جوامع بشری مورد بررسی و مطالعه قرار می گیرد. از این گذشته حضور بیش از نیمی از جمعیت جهان در نواحی ساحلی و وابستگی های عاطفی، فرهنگی و اقتصادی به محیط های دریایی نشان دهند که تولیدی این اکوسیستم در حفظ تعادل و یا برهم زدن زندگی حیات در کره زمین است. هدف از این کتاب، افزایش دانش، آگاهی، احترام و عشق مردم نسبت به محیط زیست و تاثیرات مثبت و جبران ناپذیر انسان بر آن بوده بطوریکه شناسایی و مطالعه اثرات انسانی می تواند نقش مهمی در برنامه ریزی ها و مدیریت های کلان زیست محیطی داشته و نقش بازدارنده ای در تخریب این سیاره خاکی و میلیاردها موجود ساکن در آن داشته باشد. لذا با توجه به اهمیت و حساسیت و شکنندگی محیط های دریایی این جلد از کتاب را مدیریت و اثرات انسان بر محیط زیست (دریاها) نام نهادیم. هدف کلی از چاپ این کتاب نگاهی است اجمالی بر شناسایی شگفتی ها و اهمیت محیط های آبی و دنیای پنهان از دید بشر و همچنین بررسی اثرات

انسانی بر این محیط و برهم کنش آن در زندگی بشری در طی سال های متمادی است. همچنین این کتاب فرصتی را فراهم می آورد که فکر کنیم ما با این جثه کوچک چگونه میتوانیم بر اینچنین محیط بزرگی اثر بگذاریم. متأسفانه در طول تاریخ هیچگاه انسانها دست از تخریب این اکوسیستم حساس برنداشته و هیچگاه آنچنان که باید اهمیت آن را درک نکرده اند و از اثراتی که ممکن است در آینده گریبان گیر این سیاره خاکی شود جلوگیری نکردند. افزایش مطالعات میتواند باعث تغییر تفکرات مردم نسبت به این محیط حساس شده تا بشریت تصمیمات به مراتب درست تری نسبت به برنامه ریزی و مدیریت اثرات زیست محیطی برای این پیکره عظیم آبی اتخاذ کند. زیرا تنها با اقدام به عمل به موقع جلوی بسیاری از تخریب های جبران ناپذیری که حیات مردم و این سیاره خاکی را تهدید می کند گرفته می شود.

www.ketab.ir

صفحه	عنوان
۱۳	مقدمه
۱۵	فصل اول
۱۵	افزایش مواد مغذی در دریا
۱۸	منابع مواد مغذی در دریا
۲۳	سیلابهای حاوی مواد مغذی
۲۵	اثر مواد مغذی روی آبسنگهای مرجانی
۲۶	مناطق دریایی فاقد حیات
۲۸	انتشار نیترین از هوا به آب
۲۹	خطر شیوع بیماری در دریا
۳۱	فاضلابها در اقیانوس
۳۱	افزایش لجن و کاهش آب شیرین ورودی به دریا
۳۳	نتیجه گیری
۳۶	فصل دوم
۳۶	نفت، زبالهها و آلودگیهای سمی در دریا
۳۶	نفت در اقیانوس
۳۹	نشت نفت در دریا
۴۵	تاریالها
۴۵	رها سازی نفت در دریا
۴۷	زبالهها در اقیانوس
۴۹	آلایندههای سمی در دریا
۵۴	نتیجه گیری
۵۶	فصل سوم
۵۶	ماهیگیری و صنعت آبزی پروری دریایی
۵۷	ماهی به عنوان یک منبع غذایی
۵۸	روشهای صید تجاری
۶۵	اثرات صید بیرویه
۶۶	روشهای پرورش آبزیان دریایی

۶۸.....	مشکلات پرورش آبزیان دریایی
۶۹.....	نتیجه گیری
۷۱.....	فصل چهارم
۷۱.....	اثرات انسان بر اقیانوس و تغییرات آب هوا
۷۲.....	گرمای جهانی
۷۶.....	اثرات منفی ال نینو
۷۷.....	تخریب آبسنگهای مرجانی
۷۹.....	چرخه کربن در دریا
۸۱.....	سوراخ شدن لایه اوزون
۸۵.....	چرخه سرد در اقیانوسها
۸۶.....	زنجیره غذایی
۸۷.....	آلودگی صوتی در دریا
۹۱.....	آلودگی حرارتی
۹۲.....	تغییرات pH و اسیدی شدن آب دریا
۹۷.....	مواد و زباله های رادیو اکتیو
۹۸.....	یافتن راه حل مناسب
۱۰۱.....	فصل پنجم
۱۰۱.....	حیات دریا در معرض خطر
۱۰۲.....	کاهش تنوع
۱۰۴.....	اثر انسانها بر انقراض گونه ها
۱۰۵.....	قانون گونه های در خطر انقراض
۱۰۶.....	گیاهان و بیمهرگان دریایی در خطر انقراض
۱۰۷.....	ماهیان در معرض خطر انقراض
۱۱۲.....	خزندگان در خطر انقراض
۱۱۴.....	پرندگان در خطر انقراض
۱۱۵.....	پستانداران در خطر انقراض
۱۲۰.....	گونه های مهاجم
۱۲۲.....	فصل ششم
۱۲۲.....	ذخایر اقیانوسی
۱۲۲.....	منبع نمک و آب

۱۲۴.....	محصولات پزشکی
۱۲۸.....	استخراج معادن در دریا
۱۳۱.....	ذخایر نفت و گاز طبیعی در دریا
۱۳۳.....	منابع دیگر انرژی
۱۳۶.....	فصل هفتم
۱۳۶.....	مدیریت اقیانوسها
۱۳۷.....	قوانین و معاهده‌های دریایی
۱۳۸.....	مدیریت آلاینده‌ها
۱۳۹.....	مدیریت ماه‌گیری
۱۴۱.....	مناطق حفاظت شده دریایی
۱۴۲.....	حفاظت از گیاهها
۱۴۲.....	مدیریت و اثرات متقابل انسان و اقیانوسها
۱۴۳.....	آخرین اخبار از وضعیت اقیانوسها
۱۴۴.....	سخن آخر
۱۴۵.....	منابع و مآخذ
۱۴۵.....	منابع

گسترده‌گی اقیانوسها در تمامی طول و عرض‌های جغرافیایی باعث شده تا نه تنها حیات در بسیاری از محیط‌های دریایی از بستر دریا گرفته تا سطح دریا و همچنین بسیاری از بیوم‌های ساحلی از قبیل مصب‌ها، جنگل‌های حرا و آبسنگهای مرجانی به سلامت این پیکره عظیم وابسته باشد، بلکه حیات بر روی اکوسیستم خشکی و همچنین چرخه آب در طبیعت نشان دهنده این است که تمامی اشکال حیات در این سیاره به سلامت اقیانوسها وابسته هستند. امروزه با پیشرفت صنعت و یکارگیری تکنولوژی، این پیکره آبی با تهدیدات بسیار مخرب و جدی مواجه شده است که از آنها می‌توان به صید بی‌رویه ازیان دریایی، اکتشافات نفت و گاز و معادن فلزی، مشکلات ناشی از حمل و نقل دریایی و تخلیه آب توازن کشتی‌ها در دریا، آلودگی‌های صوتی و حرارتی ناشی از آزمایشات و مانورهای نظامی، آلودگی‌های بیولوژیک نظیر تخلیه پسابهای بیمارستانها، فاضلاب‌ها و پساب‌های صنعتی آلوده به فرات‌سازین و پساب‌های کشاورزی حاوی کود و سموم کشاورزی و رهاسازی زباله‌های پلاستیکی در کنار شهرها در سواحل و محیط‌های منتهی به دریا می‌توان نام برد. همه این عوامل، دست به دست هم داده و باعث برهم زدن چرخه آب در طبیعت شده‌اند که عواقب این اثرات را ما امروزه عملاً بصورت گرم شدن بیش از حد کره زمین، افزایش سطح آب دریاها، کاهش بارش‌های بارانی، سرازیر شدن لایه اوزون، ذوب شدن یخ‌های قطبی و بروز رخدادهای طبیعی مانند سیل و طوفان و انزو می‌توانیم در سراسر جهان مشاهده کنیم. متأسفانه تخریب محیط زیست و اکوسیستم دریایی در حدی بوده که میتوان به جرات گفت که برای جبران این اشتباهات صورت گرفته دست بشر حتی امروز هم دیر شده است. در واقع مطالعه دریاها و شناسایی اثرات مخرب انسان بر محیط زیست نقش مهمی در بقاء و انقراض گونه‌های گیاهی و جانوری ساکن در زمین و همچنین انقراض نسل بشر دارد. چه بسا که ما انسانها با رعایت نکردن احترام و ارزش محیط زیست زمینه ساز انقراض خود با دستان خودمان باشیم. دریایان امید است با یاد دادن اهمیت محیط زیست به کودکانمان زمینه ساز دوستی و حفاظت هرچه بیشتر بین نسل آینده و محیط زیست بخصوص محیط زیست دریایی باشیم.